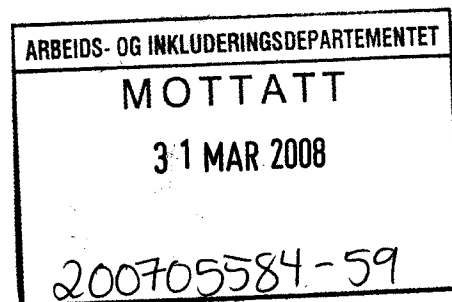

Arbeids- og inkluderingsdepartementet

PB 8030 Dep.
0030 OSLO

Vår saksbehandler:
Jon Olav Bjergene

Kopi til

Vår dato
28.03.2008

Vår referanse
2005/00071

Deres referanse
TSA

Høring: Arbeidstid for arbeidstakere med særlig uavhengig stilling

Vi viser til Deres brev av 20.12.08 med forespørsel om kommentarer.

Innledning

Unio er positive til departementets forslag. Vi mener det er viktig at de fleste arbeidstakere er omfattet av arbeidstidsbestemmelsene i arbeidstidskapitlet. Alle arbeidstakere bør ha et praktisk og effektivt vern mot helseskadelig arbeidstid og arbeidstidsordninger som kan påvirke deres muligheter til fritid negativt.

Vi vil understreke at lovforslaget kan få positiv effekt på likestillingssituasjonen i det norske arbeidslivet. Med mer individuell kontroll over arbeidstidsorganiseringen kan kvinner med betydelig innslag av omsorgsoppgaver i større grad enn før bli stimulert til å ta overordnede og ansvarsfulle stillinger. Slike stillinger organiseres ofte som "uavhengige" stillinger etter aml. § 10-12 (2).

Med samme begrunnelse mener vi det er sannsynlig at flere kvinner ville søkt seg til ledende stillinger, såfremt departementet hadde foreslått å la slike stillinger inngå i den nye ordningen. Unio beklager således, av denne og flere andre grunner, at departementet ikke foreslår forbedringer av arbeidstidsordningene for ansatte i "ledende stillinger" etter aml. § 10-12 (1).

Unio støtter lovsystemet det er lagt opp til, at arbeidstakere i særlig uavhengig stilling er omfattet av arbeidstidskapitlet, men med mulighet til å avtale unntak etter en konkret vurdering av den enkelte stilling. Vi viser i den forbindelse til våre forslag i brev av 23.11.07 fra LO, Unio, YS og Akademikerne til Arbeids- og inkluderingsdepartementet og de konkrete lovforslag som er fremmet.

Alternative løsninger:

I høringsutkastet er det skissert to alternative løsninger for unntak. Alternativ 1 som innebærer at arbeidstidsbestemmelsene fullt ut gjøres gjeldende, men med anledning til å avtale unntak. Alternativ 2 som innebærer at arbeidstakere i særlig uavhengig stilling fortsatt skal være unntatt fra enkelte av bestemmelsene i arbeidstidskapitlet, men at øvrige bestemmelser skal gjelde, med mindre det avtales unntak. Vi mener alternativ 1 bør legges til grunn. Alternativ 1 ivaretar arbeidstakerne best og er det enkleste å forholde seg til i praksis.

Begrepet særlig uavhengig stilling:

I praksis har "særlig uavhengig stilling" blitt tolket svært vidt med den konsekvens at langt flere har blitt unntatt fra arbeidstidskapitlet enn det har vært grunnlag for. Spesielt har mange med høyere utdanning blitt unntatt uten at de i realiteten har hatt en stilling som tilsier unntak. Vi har forståelse for at det kan være vanskelig å gi en tilstrekkelig utfyllende definisjon av "særlig uavhengig stilling" i lovteksten, men det kan likevel være hensiktsmessig med en presisering som tilkjenner det sentrale i begrepet.

Vi foreslår derfor - i tråd med vårt tidligere innspill til Departementet (brev av 23.11.07) - at følgende setning tas inn i forslaget:

"Avtale kan bare inngås med arbeidstakere som har reell styring over egen arbeidstid".

Fordi særlig uavhengig stilling har blitt tolket særlig vidt i praksis kan det være hensiktsmessig om det tas inn en bestemmelse som gir de lokale parter en forhandlingsplikt/medbestemmelse i forkant av inngåelse av individuelle avtaler. Et slikt system vil kunne bygges opp slik at de lokale partene blir enige om hvilke stillinger som oppfyller lovens krav til særlig uavhengig stilling. Deretter vil arbeidsgiver og ansatte i særlig uavhengig stilling kunne inngå avtale om at den ansatte skal være unntatt fra bestemmelsene. Uansett bør det fastsettes i loven at arbeidsgiver før avtale inngås skal drøfte behovet for arbeidstidsordningen med de tillitsvalgte, se vårt tidligere innspill til departementet.

Informasjon om konsekvenser:

I tråd med vårt tidligere innspill mener vi videre at det må fremgå av loven at arbeidsgiver er forpliktet til å informere arbeidstaker om konsekvensene av en avtale om unntak fra arbeidstidsbestemmelsene.

Arbeidstilsynet kompetanse:

Arbeidstilsynet som tilsynsmyndighet er tillagt kompetanse til å avgjøre om en stilling er av særlig uavhengig karakter. I praksis velger Arbeidstilsynet selv om de ønsker å ta stilling til spørsmålet ved uenighet mellom arbeidstaker og arbeidsgiver, og har således avvist henvendelser i disse tilfellene. Vi mener at det på den bakgrunn er nødvendig å lovfeste

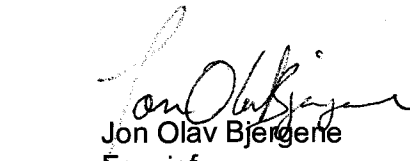
Arbeidstilsynets plikt til å ta stilling til spørsmålet ved slike henvendelser.

Ledende stilling:

I høringsforslaget foreslås det ingen endringer for arbeidstakere i ledende stilling. Vi mener at også disse bør omfattes av forslaget med unntak for virksomhetens øverste leder.

Vennlig hilsen
Unio

Ingerd Hovdenakk
Sekretariatsjef

Jon Olav Bjergene
Fagsjef